

OLGU SUNUMU**OVER KANSERİNİ TAKLİT EDEN
PELVİPERİTONEAL TÜBERKÜLOZ**

PELVIPERITONEAL TUBERCULOSIS MIMICKING OVARIAN CANCER

**Yüksel KURBAN
İbrahim UYAR
Servet GÜREŞÇİ**

ÖZET

Kadın hastalarda pelvik kitle, asit ve CA-125 yüksekliği bulguları varlığında over kanseri öncelikle düşünülür. Ancak, bazen peritoneal tüberküloz da benzer bulgular verebilir ve over kanseri ile karıştırılabilir. Kırk yaşında karınında şişkinlik, halsizlik ve kilo kaybı şikayetleri ile başvuran hastamızda yapılan değerlendirmede sol overde kistik kitle saptandı. Ayrıca, karında yaygın asit ve CA-125 yüksekliği bulunması üzerine laparoskopı yapıldı ve patolojisi kazefifiye granülomatöz iltihap olarak bildirildi. Tedavileri çok farklı olan bu iki klinik durumda radikal cerrahi düşünülmeden önce biyopsi ile tanı doğrulanmalıdır.

Anahtar sözcükler: Peritonel tüberküloz, over kanseri, CA 125 yüksekliği

SUMMARY

In female patients, pelvic mass, ascites and presence of high levels of CA-125 is presumably considered to be ovarian cancer. However, sometimes peritoneal tuberculosis may be seen with similar signs and can be misdiagnosed as ovarian cancer. The patient, who is 40 years old, had attended our clinic with complaints of abdominal distension, fatigue and weight loss. During investigational studies she was found to have cystic mass in the left ovary. She also had diffuse ascites in abdomen and CA-125 level was found to be high. Laparoscopy was performed and pathology findings were reported to be granulomatous inflammation suggestin tuberculosis. While the treatments of two situations are quite different, before considering radical surgery diagnosis should be confirmed by biopsy.

Key words: Peritoneal tuberculosis, ovarian cancer, high level CA-125

Ankara Keçiören Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kadın Doğum Kliniği, Ankara
(Dr. Y. Kurban)

İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kadın Doğum Kliniği, İzmir
(Dr. İ. Uyar)

Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Patoloji Bölümü, Ankara
(Dr. S. Güreşçi)

Yazışma: Dr. İ Uyar

GİRİŞ

Kadın hastalarda pelvik kitle, asit ve CA-125 yüksekliği bulguları varlığında over kanseri öncelikle düşünülür. (1). Ektrapulmoner tuberkülozun bir formu olan peritoneal tuberküloz (TB), ileri evre kanserlerin peritoneal tutulumu olan peritoneal karsinomatosuz ile sıkılıkla karışmaktadır. Mikobakterium tüberkülozinin neden olduğu peritoneal tüberkülozis tüm tüberküloz vakalarının %4.7'ni oluşturmaktadır (2). Karın ağrısı, karında şişkinlik, halsizlik, yorgunluk ve kilo kaybı gibi semptomları ortaktır. Her iki klinik durumun semptomları birbirine çok benzemesine rağmen tedavileri çok farklıdır. Peritoneal tüberküloz, anti-tüberküloz ilaçlarla tedavi edilebilen bir hastalık iken over karsinomu ya da peritonitis karsinomatoza, radical cerrahi veya palyatif temizlik(dibalking) sonrasında sitotoksik kemoterapi gerektiren ve sonuçları kötü olan bir hastalıktr.

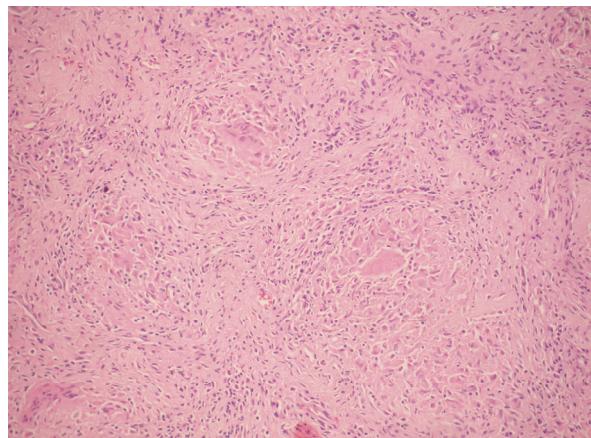
Bu makalede 40 yaşında asit, over kisti ve CA-125 düzeyi yüksek bulunan peritoneal tüberküloz vakasını sunuyoruz.

OLGU

Hasta 40 yaşında G8D8Y8, adetleri düzenli idi. Soy geçmişinde özellik yoktu. Özgeçmişinde böbrek taşı ve karpal tünel sendromu nedeniyle operasyon öyküleri vardı. Son altı aydır karında şişlik ve ağrı nedeniyle ikinci basamak sağlık kuruluşundan asit etiyolojisinin araştırılması ve over kanseri ön tanıları ile kliniğimize gönderildi. Yapılan fizik muayenesinde karnın distandı olduğu görüldü. Pelvik muayenesinde uterus boyutları normal, adneksiyal alanda palpabl kitle saptanmadı, yaygın asit varlığı dikkati çekti. Hastaya karın ponksiyonu yapıldı. Karın sıvısının eksuda vasfında olduğu ve sonuç benin geldi. Vajinal yayma inflamasyon bulguları ve malimite açısından negatifti. Ultrasonografide uterus normal boyutlarda, miyometrium homojen endometrium 9 mm, sol overde 13x11 mm lobüle konturlu kistik yapı, Douglasta derinliği 41 mm serbest sıvı izlendi. Karaciğer ve böbrekler normaldi ve barsak ansları arasında yaygın sıvı ekosu izlendi. Akciğer grafisinde özellik yoktu. Karın BT'de her iki overde belirsiz sınırlı hipodens oluşumlar, paraaortik ve parakaval en büyüğü 9x5 mm olan, beşten fazla lenf bezı olduğu, karın içinde tüm girintileri dolduran serbest sıvı, omental ve mezenterik yağlı dokuda çizgisel dansite artıları, kesit dahilinde vertebral kemiklerde dejenерatif hipertrofik değişiklikler izlendi. Laboratuvar testlerinde hemo-gram ve biyokimyasal tetkiklerinde özellik yoktu. Sedimentasyon 26 mm/saat, Adenozin

Deaminaz Aktivitesi (ADA) karın sıvısında 9.8U/L, kanda ise 19.1U/L tespit edildi. Tümör belirteçleri CA-125:70 U/mL, CA 15-3:14 U/mL, CA 19.9:20 U/mL, CEA: 1.21 ng/mL AFP: 1.6 ng/mL idi.

Hastaya bu bulgularla laparoskopİ planlandı. Laparoskopide karındaki yaklaşık 2500cc seröz içerikli sıvı aspire edildi. Karın ön duvarı ile barsaklar arasında filmi membranöz yapışıklıklar olduğu, tubaların ödemli olduğu ve overler ile arasında yapışıklıklar dikkati çekti. Peritonadan ve overden kama biyopsiler alındı. Patoloji sonucu kazeifiye granülomatöz iltihap olarak bildirildi. Hasta Göğüs Hastalıkları Bölümüne gönderildi..

Resim 1.

TARTIŞMA

Primer ya da yayılmış tüberkülozun hematojen yolla veya yakın komşuluk yoluyla intestinal sistemden veya Fallop tüplerinden yayılması sonucu gelişen peritoneal tüberküloz ileri evre epitelyal over kanserleriyle sıkılıkla karışır. Tanı için klinik ve laboratuvar bulguları yeterli bilgi sağlamayabilir. Bazı peritoneal TB vakaları laparotomi sırasında tespit edilir. Akciğerlerdeki primer lezyonun tamamen iyileşmesi sonucunda klinik ve radyolojik bir bulgu olmamayıp (3). Koç ve arkadaşlarının yaptıkları 22 vakalık peritoneal tüberküloz vaka serisinin yalnızca ikisisinde primer lezyona ait bulgu saptamışlardır (1). Vakamızda da aile öyküsü, özgeçmiş ve fiziksel muayenesinde herhangi bir bulgu yoktu. Over kanserleri genellikle ileri yaşlarda postmenopozal dönemde görülür, üreme çağında ise nadiren görülür. Peritoneal TB ise 20 ile 40 yaşlarında daha çok görülmektedir. (4). Olgumuz yaşı itibariyle bu grup içindedir. Ancak karında şişlik olması, yorgunluk, halsizlik, kilo kaybı, asit ve CA-

125 yüksekliği daha çok peritoneal karsinomatozis ile uyumludur.

CA-125 yüksek moleküller ağırlıklı bir glikoproteindir. Over kanserlerinde tümör belirteci olarak hem teşhis hem de izlemde sıklıkla kullanılır. CA-125 yüksekliği pelvik inflamatuvar hastalık, endomet-riozis, miyom, hepatit, pankreatit ve peritonit gibi bir çok benin durumlarda da artabilir (5). Literatürde peritoneal TB hastalarında da CA-125'in yüksek olduğu belirtilmiştir (4). Over kanseriyle birlikte asit varlığında hastaların %80'inde CA-125 yüksekliği vardır. Menopoz öncesi dönemde belirleyiciliği benin durumların fazla olmasından dolayı düşüktür.

Görüntüleme yöntemlerinden ultrasonografi, tomografi ve manyetik rezonans inceleme ayıricı tanıya yardımcı bilgiler sağlayabilir. Abdominal BT'de septalı veya partiküllü asit sıvısı, omentumda ve peritonda kalınlaşmalar izlenirken, peritoneal karsinomatoziste düzensiz odaklar tespit edilebilir (6). Vakamızda abdominal BT'de omentum ve mezenterik yağlı dokuda çizgisel dansite artışları, paraaortik ve parakaval çok sayıda büyümüş lenf bezleri izlenmiştir.

Tüberküloz tanısı için yapılan tuberkulin deri testleri, plevra ve asit sıvısında ADB (aside dirençli basiller) bakılmasının yüksek yanlış negatif oranları vardır. Operasyon öncesi karından alınan örnek asit sıvısında PCR ve bu sıvıda adenozin deaminaz (ADA) bakılması tanı için faydalıdır (7). Ayrıca T-hücre temelli ve gama interferon testleri yapılabılır. Ziehl-Neelsen boyama ile mikobakteriyum tesbit edilme oranı sadece %3'dür. ADA seviyesi 30U/L üzerinde olması peritoneal TB için duyarlılığı %94'dür.

Vakamızda ADA seviyesi 19.1U/L olarak ölçülmüştür. Kilo kaybı, batında asit, CA-125 yüksekliği ve pelvik kitle durumlarında, hastanın yaşıının genç olduğu durumlarda, radikal bir cerrahi düşünülmeden önce tanının biyopsi ile kesinleştirilmesi gereklidir. Bunun için laparotomi veya laparoskopî yapılarak biyopsiler alınması uygun bir yaklaşım olabilir. Operasyon sırasında donuk kesi çalışılarak malinite olup olmadığı veya kronik granülomatöz bir hastalık olduğu söyleyenbilir. Bu durumda radikal bir operasyon gereken over kanseri ile ilaçlarla tedavi edilebilen peritoneal TB ayırımı yapılmış olur.

Sonuç olarak üreme dönemindeki bir kadında asit, over kisti, CA-125 yüksekliği, halsizlik ve kilo kaybı gibi bulgularda malinitenin yanında peritoneal TB düşünülmeli ve radikal cerrahi yapılmadan önce tanı biyopsi ile kesinleştirilmelidir.

KAYNAKLAR

1. Koc S, Beydilli G, Tulunay G, Ocalan R, Boran N, Ozgul N, et al. Peritoneal tuberculosis mimicking advanced ovarian cancer: A retrospective review of 22 cases. *Gynecologic Oncology* 2006;103: 565-9
2. Akce M, Bonner S, Liu E, Daniel R. Peritoneal Tuberculosis Mimicking Peritoneal Carcinomatosis. *Case Rep Med.* 2014;43:656-8
3. Marshall JB. Tuberculosis of the gastrointestinal tract and peritoneum. *Am J Gastroenterol* 1993;88:989-99.
4. I. Lataifeh, I. Matalka, W. Hayajneh, B. Obeidat, H. Al Zou'bi , G. Abdeen. Disseminated peritoneal tuberculosis mimicking advanced ovarian cancer. *Journal of Obstetrics and Gynaecology*, 2014; 34: 268-71
5. Moss EL, Hollingworth J, Reynolds TM: The role of CA125 in clinical practice. *J Clin Pathol* 2005, 58:308-12.
6. Rodriguez Z, Pombo F. Peritoneal tuberculosis versus peritoneal carcinomatosis: distinction based on CT findings. *Journal of Computer Assisted Tomography* 1996 20: 269- 72.
7. Uzunkoy A, Harma M, Harma M: Diagnosis of abdominal tuberculosis: experience from 11 cases and review of the literature. *World J Gastroenterol* 2004, 10(24):3647-9.

İLETİŞİM:

Dr. İbrahim UYAR

Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kadın Doğum Kliniği

Gaziler cad. No: 468 Yenişehir, İzmir

E-posta: İuyar03@yahoo.com

Tel: 0 232 449 49 49

